

**EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
19 iulie 2023**

Probă scrisă

**LB. ȘI LIT. ROMÂNĂ ȘI MATEMATICĂ, METODICA PREDĂRII LB. ȘI LIT. ROMÂNE / COM. ÎN
LB. ROMÂNĂ / MAT. / MAT. ȘI EXPL. MED. (ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR ÎN LIMBA ROMÂNĂ)**

Varianta 3

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

A. Limba și literatura română (40 de puncte)

1. Se dă textul:

Pornim. Flutur batista și mama face la fel. Grivei latră plângător și se cațără pe garduri, dar nu poate să sară: sunt așa de-nalte!...

De la Dimești până la oraș e cale de câteva ceasuri. Am bătut-o de multe ori. Mi-a plăcut întotdeauna, mai ales când e vreme bună. Și ziua de azi arată a fi frumoasă. Ce bine-mi pare! Nu vorbim nimic. E ciudat lucrul ăsta, dar cu tata nu mă pricep deloc să vorbesc. Dacă nu mă întreabă, nu știu ce să-i spun. Uneori chiar mă simt străin de el. Poate din cauză că e rece, tăcut, închis, ca un diplomat. [...]

Sunt vesel. Pentru mine începe de acum o viață nouă, necunoscută. Cu școala mea, e o poveste întregă. [...]

Privesc uneori copacii. Îmi par cam posomorâți, pentru că frunza lor a prins să ruginească.

Din cauza asta mă încercă o tristețe nedeslușită.

Las capul ușor pe spate, sprijinit între pernele trăsorii. Apoi închid pleoapele și mă cufund în lumea visurilor mele, care nu seamănă deloc cu viața searbădă pe care o trăiesc.

(Mihail Drumeș, *Elevul Dima dintr'a șaptea*)

Scrieți, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe:

- a) Transcrieți, din ultimul alineat al textului dat, două cuvinte care conțin diftongi. **2 puncte**
- b) Alcătuiți un enunț cu un alt sens al verbului *a spune* decât cel din textul dat. **2 puncte**
- c) Extrageți, din textul dat, două cuvinte formate prin mijloace interne de îmbogățire a vocabularului. **2 puncte**
- d) Construiți un enunț în care cuvântul *ușor* (*Las capul ușor pe spate ...*) să aibă o altă valoare morfologică. **2 puncte**
- e) Precizați valoarea morfologică a cuvintelor subliniate în enunțul: *Ce bine-mi pare!* **2 puncte**
- f) Alcătuiți o propoziție în care pronumele relativ din fraza *...nu știu ce să-i spun.* să aibă o altă funcție sintactică, numind-o. **2 puncte**
- g) Transcrieți, din fragmentul dat, două propoziții aflate în raport de coordonare copulativă. **2 puncte**
- h) Contrageți a doua propoziție din fraza: *... dar cu tata nu mă pricep deloc să vorbesc.* **2 puncte**
- i) Menționați rolul virgulei în enunțul: *Pentru mine începe o viață nouă, necunoscută.* **1 punct**
- j) Explicați, într-un text de 40-60 de cuvinte, semnificația secvenței:
*Privesc uneori copacii. Îmi par cam posomorâți, pentru că frunza lor a prins să ruginească.
Din cauza asta mă încercă o tristețe nedeslușită.* **3 puncte**

2. Redactați un eseu de minimum 500 de cuvinte în care să prezentați structura discursului dramatic dintr-o operă aparținând scriitorilor I.L. Caragiale sau Marin Sorescu. **20 de puncte**

În elaborarea eseului, veți avea în vedere următoarele repere:

- încadrarea operei dramatice alese în contextul creației autorului acesteia;
- prezentarea a trei elemente de structură, semnificative pentru textul dramatic ales (de exemplu: act, scenă, tablou, conflict dramatic, intrigă, relații spațio-temporale, dialog dramatic, monolog, indicații scenice, categorii estetice: comicul, tragicul);
- comentarea unei scene semnificative din opera dramatică selectată.

Notă: Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului veți primi **16 puncte**.

Pentru **redactarea** eseului veți primi **4 puncte** (*organizarea ideilor în scris, abilități de analiză și de argumentare – 1 punct; utilizarea limbii literare – 1 punct; ortografia, punctuația – 1 punct; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct*).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 500 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

B. Matematică (20 de puncte)

1. Pe două rafturi se află cărți. Pe primul raft sunt de 4 ori mai multe cărți decât pe al doilea raft. Dacă s-ar lua 14 cărți de pe primul raft și s-ar așeza pe al doilea raft, atunci numărul cărților de pe al doilea raft ar fi egal cu $\frac{2}{3}$ din numărul cărților rămase pe primul raft. Câte cărți se află pe fiecare raft? Rezolvați problema prin metoda figurativă/grafică.

6 puncte

2. Se dau numerele naturale $a = 2^{2022} \cdot 5 + 2^{2024}$ și $b = 2 \cdot 4^{1011} + 4^{1012}$.

a) Arătați că $a > b$.

b) Exprimați sub formă de fracție ireductibilă raportul $\frac{a}{b}$.

7 puncte

3. Se dă dreptunghiul $ABCD$, cu $AB = 32\text{cm}$ și lungimea segmentului BC egală cu 75% din lungimea segmentului AB .

a) Calculați perimetrul și aria dreptunghiului.

b) Dacă M, N, P, Q sunt mijloacele laturilor $[AB], [BC], [CD]$ și, respectiv, $[AD]$, determinați natura patrulaterului $MNPQ$.

c) Calculați aria figurii $MNPQ$.

7 puncte

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. Metodica predării limbii și literaturii române/comunicării în limba română (20 de puncte)

Analizați, în 1-2 pagini, *specificul abordării textelor lirice în învățământul primar, la clasele a III-a și a IV-a*, având în vedere următoarele aspecte:

- explicarea specificității abordării textelor lirice în lecțiile de limba și literatura română;
- prezentarea etapelor familiarizării elevilor cu un text liric;
- prezentarea succintă a unei metode utilizate în abordarea textelor lirice la limba și literatura română la clasele a III-a și a IV-a;
- exemplificarea unui mijloc de învățământ eficient pentru receptarea mesajelor textelor lirice la clasa a III-a;
- menționarea unei forme de organizare a colectivului de elevi în lecțiile în care se abordează textele lirice la clasa a IV-a.

Notă: Se punctează corectitudinea și coerența textului redactat (1 punct) și încadrarea analizei în limita de spațiu precizată (1 punct).

B. Metodica predării matematicii/matematicii și explorării mediului în învățământul primar (10 puncte)

Competența specifică *Evidențierea unor caracteristici simple specifice formelor geometrice plane și corpurilor geometrice identificate în diferite contexte* face parte din Programa școlară pentru clasa a II-a, *Matematică și explorarea mediului*, aprobată prin OMEN nr. 3418/2013.

a) Relevați valențele formative ale utilizării unei strategii adecvate de reglare a procesului de predare-învățare-evaluare în realizarea competenței specifice date. **5 puncte**

b) Redactați un obiectiv operațional (folosind un model de operaționalizare la alegere), corelat cu o sarcină de învățare și cu un item de evaluare, aplicabile în formarea/dezvoltarea competenței specifice date. **5 puncte**